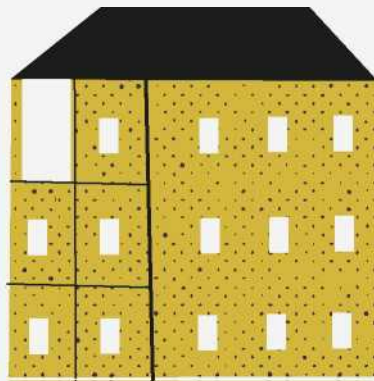
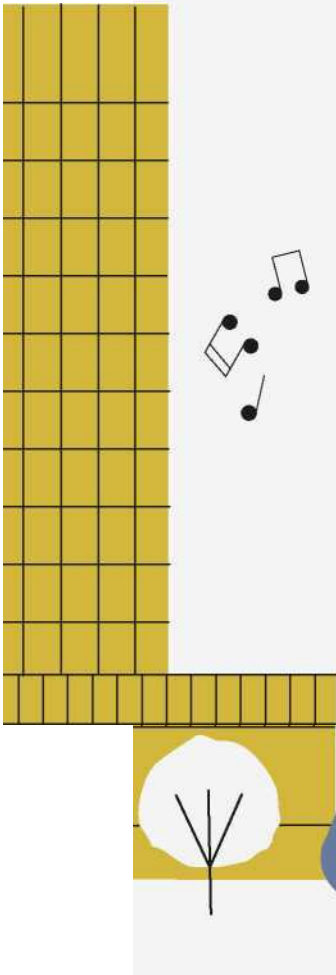

Skellefteå 2030

Strategija pe lašo
Khetanimasko parudimos

SKELLEFTEÅ .

Skellefteås lokalo te buflol e stratecija.
Line 2015, nevo 2022.

Andre

Anda gor	3
Amare gindori	4
Gadya lašardam opre e stratecija	5
Visiona: Jekh lašo than pe svako dzes	7
Dikhimos: Zor te anzaras inke maj dur	8
Gor pe stratecija :	9
Jekh than kaj si tuke drago	9
Amaro drom	10
Zanglimos aj kreativitacija pe antrego trajo	14
Amaro drom	15
Växtplats för hållbara och globala avtryck	18
Amaro drom	19
Närhet i vardagen och till världen	22
Amaro drom	23
Genomförande och uppföljning	26

Anda gor

Gado buflimos kaj si akana ande amari regiona sas dumult jekh gindo kana line angle e pervo strategija kaj line angle 2015. Sas soneke gindori, numa sar barilo ando lašo takto gadya kaj but zene dikhle angla peste. Numa gadya ci kerdila. Jekh buflimos kaj normalno lel 40 berš la khate deš. Sar maj but.

Le berš kaj aven site avela po mištimos aj vi phares. Kana jekh khetanimos parudol pe sigo šaj dukhal univar. Sar šaj jekh than parudol pe mišto, numa vi ande jekh data te avas sugoro ando pacajimos, te avel mišto aj kaver zeli kaj si vazno? Sar te dikhas le neve bucia ando fugo, bi te xasaras o fokus so trubol le manušen svako dzes? Si pherdo perspektivori te lašaras – aj univar avel xingara kaj si phares le lašares.

Jekh than svako zeno

So si sugoro si ke svako zeno te lel than inke maj but pe antrego Skellefteå komuna. Vaj avela pala le berš, te si muřš vaj zuvli, identitcija po muřš vaj zuvli vaj dikhimos, te si themari, religicija vaj kaver pacajimos, te si bango, seksualno identitcija vaj kulturako identitcija. Ferdi ande jekh than sar antrego potentialno birinas te keras le bucia. E buci mušaj te avel defjal intensivno aj ta aves so godi pe jekh drom.

Te lašaras ande jekh than te buflol e strategija si jekh paso po drom.

Lašo zanglimos

Amaro than si po vuzo pacajimos aj tolerancija, baro zanglimos ando khetanimos aj bufle neve aj laši barr. Gado la amen khatar jekh than kaj samas avral zi kaj centrum pe jekh zeleno aj lašo khetanimasko parudimos. Numa amende si bari zor po zanglimos te zas anglemosa kaj pherdo manuš lašarde jekh buflo drom te zal sa anglemosa. Amende si o zanglimos te šaj len pe kaver zene pala amende.

Gadya strategija si lašardo po mištimos, gindori aj divanori kaj kerdam ando 2021 aj 2022 ande jekh than manuřensa aj o khetanimos. Palal si jekh buflo politisko dikhimos.

Akana aveli e vramja te keras godo so phendam. Tu te san amensa ande buci si maj bari chansa te aresas kaj amaro plano.

Amare gindori

Parudimos ando Skellefteå si jekh khotor pe jekh maj baro plano kaj zal ande amari regiona aj kaj vi zal globalno megatrendo. Aj si inkludatcija pe le efektori kaj parudol pe e klimata, digitaleringo, letriko aj sar si o khetanimos phanglo opre.

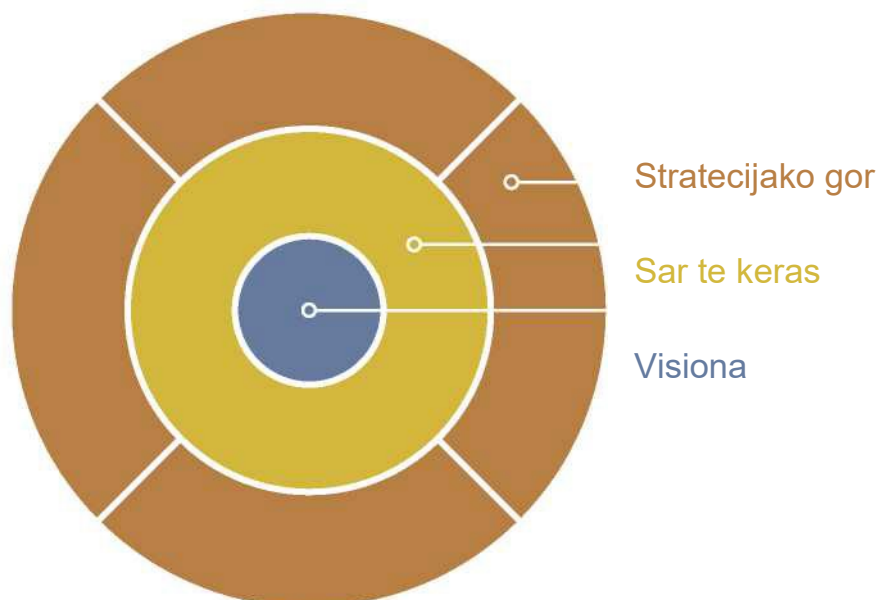
Opre ando Norrlanto si e regiona kaj o EU thoda opre khatar le maj but thana po 270 kana si pa socialno buflimos! Paca, pacajimos, te avel chansa kaj maj vuzi educatcija numa vi špiti si vazno te avel. Khate si vi lumjake šerotne kaj si len kompetencija aj nevo zanglimos pe nevi energia aj kaver laše resursori kaj si pe hazna po khetanimasko parudimos. Gado kerel te si amende jekh lašo plano.

Gado trubol amen. Numa si bare aj phare problemori kaj ame kamas khatar o narodo te azutin. Pa soste zal si pa demografia, pa le phurore aj sar te azutinas sa le zuvlian. Ande historija ande komuna sas defjal cinoro kaj mušin pe andre o narodo.

Godo kerel pa lovengo kompetenso aj pa godo kaj bušol lovengo kvoto si duj centralne problemori. Maj trubol maj but manuš kaj keren buci aj trubol len vorta kompetenso. Sa le manuš trubol len laši chansa te buflon ando pengo zanglimos. Te šaj avas sugoro ke ame ando Skellefteå šaj trajinas jekh lašo trajo. Droma aj transporto ande jekh baro komuna si vi jekh baro problemo, numa te avel vi jekh chansa po khera te na avel segregatcija.

Gin maj du pa amare gindori ande Ram 1 (Bilaga 1).

Gadya lašardam opre e strategija

Strategija si pe trin khotora:

Visiona. Strategija si khatar jekh visiona. **Jekh lašo than te avel le dzesa maj laše**, la angle o Skellefteå komuna. Gdod kerel, ande jekh than mit o politiskno gindo te barol khatar 90 000 o narodo zi kaj le berš 2030, o profundo kaj e strategija aj o drom.

Sar te keras. Ande jekh than po jekh drom sar te aresas kaj amaro suno site nerinas. E zor sar te lašaras ašel ande amari buci sar te keras. Ame phanglam e vorba kaj ande jekh than lašaras, **buci ande jekh than aj o gindo te paruvas.**

Stratecijako gor. Ame thodam zor pe štar bare gora. Gadala phenen save prioritetcija aj droma sar te keras e buci te zal anglemosa. So ame alondam:

- **Jekh than kaj si lašo**
- **Zanglimos aj kreativitacija pe antrego tražo**
- **Than te barol luludzi aj globalno paso**
- **Paso than ando dzes aj karing e lumja**

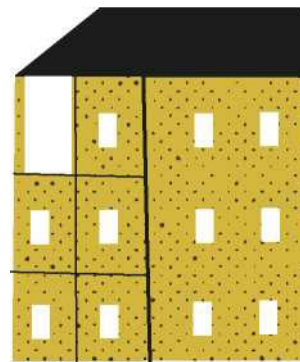
E strategija te buflol si pe antrego Skellefteå aj boldel pe karing svako zeno kaj kamel te avel zindo andre ando khetanimasko parudimos.

O than
SKELLEFTEÅ

Khate si zindo andre antrego geografia zi kaj komunaki granitza: Jekh foro kaj barol fugo, khetanimos, gavoro aj zi kaj bare bufle veša zi kaj e marea. Numa vi e kultura aj e historija kaj e komuna inkerel opre sar jekh khotor khatar Sápmi.

Ame

Sogodi kaj bešen aj trajin ande komuna. Khate lel than sa le manuš kaj alon te aven jekh khotor amensa. Terne, phure, aj sa le zene kaj si khote maškaral. Sa le sexualne identitetori. Aj vi amare nationalne minoritetori juduvori, rom, samer, švedtiska-finišanori aj tornedalingar aj godola zene kaj si themone. E lista šaj keras lungo -so mangas te phendas si sa le manuš, vi te bešle khate ande generatcija vaj ke bešen akana.

Visiona:

Jekh lašo than pe svako dzes

Jekh lašo than pe svako dzes, Gadya si amari visiona pe jekh trajo maj angle ando Skellefteå sar jekh than te trajias pe late.

Gado tel amen jekh patreto sar site avela maj angle aj o drom karing e buci. Te zoravol sar te buflo e visiona thodam te barol o foro zi kaj 90 000 manuš **kaj berš 2030**. Kaj barol o foro fugo si bari chansa te las sama pala e industricija so von kerde, aj te las azutimos te lašaras lungo lašo buflimos po than. Amaro strategija te buflo trubol te haznil te das ande gor aj te zas maj angle ande amari visiona.

Kaj visiona phenas gadya:

Jekh lašo than

Skellefteå si jekh lašo than kaj lel obligatcija pa e generatcija maj angle ando trajo. Khate si zor aj kamas kana godi te buflo o zanglimos aj ame keras godo ando respekto karing e klimata, amare manuš aj le bucia kaj si amende. Skellefteå barol aj lel neve kompetensori, skeftarija aj industrija kaj si o manuš bucia aj sastimos. Amaro khetanimos si po inkludatcija aj lel sama pala svako manušesko manušipe. Ande jekh than lašaras te avel attraktivno than.

Jekh lašo dzes

Skellefteå tel kaj svako zeno jekh lašo dzes. Te aven paše aj vušoro te kerel aj trajo vušoro. Khate phandas le gavora aj o foro ande jekh than aj šaj das vi paca, natura, balame aj pulso. Jekh zoralo khetanimos aj bucia kaj baron si paca, pacajmos te zas maj angle aj chansa te buflos ando zanglimos. Ando Skellefteå akharas o narodo kaj amaro phanglimos khote kaj zal vast vastestar.

Antrego patreto po lašo buflimos

E strategija sikhavel amenge jekh drom ande buci te keras buflo zanglimos po socialno, ekologija aj lovengo patreto. Chi jekh khatar le perspektivno si maj baro vaj cinoro karing le kaver – godo kerel ke naštis te thos le perspektivori karing jekh kavreste ke atunci kerdol konflikto.

Ame keras jekh dikhimos opral pa le konsekvensori aj alonas te šaj arisas te keras laše efektori pe maj lungo vramja.

So ame alonas aj keras te las jekh paso maj paše karing amari visiona kaj jekh maj lašo buflo than pe jekh maj lašo dzes.

Dikhimos: Zor te anzaras inke maj dur

Jekh bufli buci aj jekh gindimos te paruvas si En bred uppslutning och en gemensam bild av att förändring behövs har varit en framgångsfaktor när Skellefteå utvecklats.

Ando phanglimos si zindo andre vi e politika, skeftori, o puterdo sektor, organisatcija aj sa o narodo kaj bešen kruglom e komuna kredol jekh zuralo parudimos. But sa pa te avel le manušes ašharimos aj e chansa kaj parudimos aj so trubol – aj o divano pa sar kamas te avel. Naj kana godi ke si mušaj te ašharen jekh kavrest – sar keras e buci pe ideeori aj e chansa sar te lašhares e problemori si pe hazna. Sar ame dikhas si vazno te keras buci te šaj parudjolpe, te keras buci ande jekh than aj khetanes – kvalitatcija sar jekh baro punkto te pachas ande jekh kavreste.

Khetanes

Kana o khetanimos buflol xal svako zeno e griza aj si len obligatcija te azutin kaj jekh zoralo lokalno khetanimos po pachajimos aj sar te las sama pala e buci. Vaj te si ke ande buci azutis vaj sar privatno manuš sar njamo, vaj ando gor vaj sar manušipe. Svako zeno te avel len chansa te azutin sar te buflol o khetanimos kaj sikhavel pherdo fjalori aj e bari kultura kaj si amende.

Sar te paruves

Manušesko dikhimos pe lumja, te parudol aj te tel pe gindo kaver fjalo sas jekh vazno buci amenge kana o Skellefteå buflisajlo dista mišto. Godo kamas ame te anzaras inke maj dur. Globalno parudimos pe ekonomia, le zorale effektori pe klimata aj sar fugo parudol pe le love aj dukhal pala le effektori si vorta akna inke maj vazno te das amen gindo sar te parudjol pe.

Te keras buci ande jekh than

Sar sikhavel kruglom e lumja intresno aj sar maj but narodo kaj mušin pe andre ando foro barol e chansa kan neve bucia sar te keras buci ande jekh than. Jekh lašo gindimos sar te keres buci ande jekh than sikhavel neve zanglimata aj jekh chansa sar te arises kaj neve thana kruglom e lumja. Vazno si sa le relatcija – vi regionalno, antionalno aj globalno. Inke maj vazno si te arakhes vorta kompetenso sar te buflol o skefto aj kaver organisatciji.

Gor pe strategija

Sar bešes aj trajis

Jekh than kaj si tuke drago

**Jekh than kaj
si tuke drago**

Sar kamas te buflol

Gava, khera aj khetanimasko service si lašarde sar kamel o narodo aj maj butol e zor po lašo buflimos. Pašajimos, paca aj jekh inkludatcija sar te buflol zal inke maj dur te buflol aj kerdol inke maj attraktivno. Ando Skellefteå si vušoro te les tuke than numa vi te dikhes neve thana pe gava, ando khetanimos zi kaj jekh foro kaj si baro – vaj te beš permanento vaj sar jekh gosto.

Patreto palal

Skellefteå trubol te akharen inke maj but manušen, khatar antrego them aj khatar antrego lumja. Trubol inke maj but terne manušen aj inke maj but kaj keren buci. Atunci vi le maj bare problemori sar te trajin aj o kompetenso vi šaj lašaras len. Kana jekh than parudol aven vi neve zanglimata, trajosko zanglimos aj maj but manuš dikhen pe kerdol maj dynamisko than. Ando jekh data haznil pe aj las sama pala o kulturako hazinmos te kerdol jekh chansa te buflol te thanesko trajisko zor.

Numa o ašarimos ke si pacha aj svako zeno kaj si andre ando pozitivno buflimos barol. Sar te avel khera pe antrego trajo aj profundosko khetanimasko service. Khetanimasko service aj profundosko skefto trubol aj te avel lašardo pala o narodo.

Bare investatcija aj kaj anzaren ando fugo si jekh chansa kerdol ke zas maj bare pasori pe skurto vramja te keras ekologisko lašo khetanimos. Khera trubon aj o dikhimos te keras pherdo fjalori khera si bari chansa. Than kaj barol lašaras te avel barvalo than pe kultura, birtori aj aktivitetori pe hobby aj te barol organisatcija.

Mušin pe khatar le berš 2015. Khera, pacha, inkludatcija aj droma si inke maj but akana. Pacha kaj si adzes ando Skellefteåe trubonas te las sama pala. Ambitatcija te buflol kruglom antrego komuna – ando foro aj vi ando them – godo inkeras.

Amaro drom

Buflimos khetanimasko po zoraki inkludatcija

Bufllo phanglimos ando bufllo khetanimos kerdol jekh vuzo pachajimos kerel ke o manuŝ biril maj but, tromal aj lel vi than. Khetanimos si po inkludatcija, sa jekh fjalo aj tolerencija aj te troman te keren investatcija te barol aj te vorton e buchi pe maj lungo vramja te ŝaj dikhen rezultato. Khate o manuŝ laŝarel pesko trajo sar kamel pe soste godo so trubol le manuŝes.

Gado si te keras:

- **Divano te barol o zanglimos**
Pachajimos barol kan manuŝ acharen pe aŝunde aj mit ande buchi. Ame laŝaras droma po divanori kaj khote aŝunas pe jekh kavreste, te arakhas komprissija aj aŝarimos jekh kavreste.
- **Khetanimos kaj zorarel le glaten**
Glatengo than ando khetanimos zoravol kana las sama pe so si kaj trrubol len numa vi kana von anda peste azutin, numa vi kana le glati dichon kerdon von phangle aj vi lenge hango aŝundol.
- **Buchi pe sa jekh fjalo kaj phangel e rutina**
Te san murŝ vaj zuvli si sa jekh fjalo o chachimos aj e obligatcija. Ame trubonas te sikhavas kaj o khetanimos sar te phages xore rutinori.

Sar te dikhas le narodosko zeli

Kana o narado fugo barol ando foro šaj kerdol pherdo zeli ando jekh khetanimos. Pra but zene šaj aven pe jekh than vaj gor bi te avel len thana te dikhen pe vaj zeli ja mala maškar le khera aj khetanimaske funktionori sar biblioteka, birto aj vi kaver zeli. Te avel pacha aj te las sama si jekh buchi kaj trubonas te anzaras opre – vi ando civilno khetanimos, puterdo sektor aj balame. Atunci das ando gor te anzaras opre jekh khetanimos kaj birinas te na avel avral o khetanimos.

Gado site keras:

- **Sa jekh fjalo špita, sastarimos aj azutimos**
Sa le manuš trubon te len sa jekh fjalo laši špita, sastarimos aj azutimos ande fersavi komuna aj kon von si. So trubol le manuš trubol te avel ando centrum aj te avel vuzo manušipe aj so vo kamel.
- **Aktivno trajo maškar le khera**
E puterdi soba si svakonesko. Thana te maladon pe aj trajosko klima trubol te avel pacha aj svakoneske kaj trajo maškar le khera te aven laše aj te avel than po kommersiello khotora aj pherdo fjalori kultura, arto aj veš.
- **Khetanimos kaj nas kriminalitacija**
Manuš kaj keren buchi te na avel kriminalitacija keren von buchi pe pherdo gora. Von si lašarde sar si anzardo pala lokalno gor aj sar te keren buchi te kerdol laši resultatno.
- **Kultura kaj barol aj organicatcija**
Civilno khetanimos barol ando takto kana o khetanimos parudolpe aj kana o Skellefteå barol. Le planori aj buchijake aktivitetori si jekh vazno khetanimasko funkciona p orig rigastar karing o khetanimos.

Barvali trajoski klima

Arkitektura, forma aj designo kerel kaj jekh buflo aj sa jekh fjalo Skellefteå kaj sikhavel trajosko klima kaj si den drag le narodoske. Kaj si hamime khera, veša, paj aj volitzi kruglom antrego komuna kamas te sikhavas jekh buflo trajo kaj sa le manuŝ pe sa le berŝ. Kaj si kruglom natura ŝaj zal o manuŝ pe aktivitetori vi ando veŝ, mareja aj pajora tela antrego berŝ. Evenemango barol successivno opre kana barol sa le organicatciji khatar manuŝ pe lengi zor aj intresno kaj si len. Normalno si ke site avela laŝi plano – po anzarimos aj konsumtacija ke te las sama pala natura aj kulturaki klimata po generatcija aj maj dur angle ando trajo.

Gado site keras:

- **Phanglo patreto sar inspiratcija**

Skellefteås puterdo bucharne si patreto karing kaver zene. Arkitektura, kulturake haznimos, universalno patreto aj designa trubol ande jekh than te avel pacha, paŝe aj inkludatcija klimato kaj phandel ande jekh than khera, volitzi, veša aj paja.

- **Dikhimos aj kultura kaj troman**

So sikhavas pe kultura aj evenmango laŝaras si po phanglimos, te kamen inke maj but. Khat edas arenori, podjim aj aktivitetori avri ando veŝ kaj buflo aj haznin o narodo. O than si puterdo pe neve ideeori pa kaj aj pa kana kaj sikhavel sar trajinas adzes.

- **Ando sigo paruv aktivitetori**

Pe svako gor kruglom trubol te avel e chansa pe laŝe aktivitetori te beŝes avri ande natura aj sado. Pherdo riga si ando Skellefteå aj zoravol e fysiskaki klimata kaj kerel inspiratcija aj aktivitetori aj te.

- **Te xansavol klimataki dukh aj naturaki gora opral e vramja**

O biologitsko zanglimos aj naturaki gora muŝaj te las sama pala, te buflo aj te avel pe hazna. Le kherenge naturaki resursori trubol te aven laŝe. Neve droma te laŝaras te vazdas opre te xansol klimatako problemo.

Kher po svako paso ando trajo

Trubol te avel barvalo variatcija pe sa le khera po svako paso ando trajo – vaj berš vaj trajosko situatcija. Ande jekh bufli komuna trubonas te las sama pala svako than aj sode khera si kaj trubonas te anzaras. Te na avel segregatcija ande le khereske gora aj te avel hamime aj te mukhas o narado te alon te avel pe renta vaj nichu. Kana si o khetanimasko parudimos aven neve khereske gora te aven lašarde. Vi godola khera kaj aba si, site las sama pala lende aj te aven lašarde.

Gado site keras:

- **Plano pe khera te na avel segregatcija**

Ame keras plano aj te das chansa kaj gora te hamime aj te avel pe pherdo fjalori maškar le khera sar renta vaj nichu kaj site avela po neve aj vi phurane gora. Te šaj buflo pe neve aj vi phurane manuš kaj aba bešen ando Skellefteå.

- **Anzaren po antrego komuna**

Ame anzaras buflo klima, khatar gora ando foro zi kaj gavone than te šaj malavel pala svako nesko trajo. Ame sam flexibla pe pherdo fjalori pe kherenge konstelatcija, fugo droma aj jekh parudino buchiako trajo.

- **Baro takta te anzaren aj te avel vorta kvalitcija aj variatcija**

Takto barol aj te inkereas lašo kvalitatcija kaj dikhen po khera aande jekh foroa kaj barol ando Skellefteå. Trubol te avel dosta khera aj te ašunen jag kamen te trajil o narodo aj so si kaj trubol karing o khetanimos. Godo vušoril pe te des andre po kherasko skefto ando skellefteå.

Educacija aj kompetenso

Zanglimos aj kreativacija pe antrego trajo

Zanglimos aj kreativacija pe antrego trajo

Kamas buflimos

Laši chansa po educacija pe antrego trajo kerel ke san godjaver, kames te zanes aj kreativacija sar manuŝ. Gado si jekh barvalimos kana buflol o khetanimos kaj konik chi arisel avral o khetanimos. Systemo po educacija andi angluni ŝkola, profundoski ŝkola aj gymnasie trubol te avel sa jekh fjalo aj te avel miŝto karin glatengi chachimos ando dikhimos vaj kaj beŝela vaj sar si lako trajo. Maj angle ando trajo trubol te avel paŝe kaj educacija khatar gymnasie karing o fakulteto vi po buflimos aj po vuzimos. Ande jekh than mit kaver gora aj o phanglimos kaj educacija kerdol flexiblno dikhimos kaj trajosko ŝicharimos kaj si azukerdo khatar e regionoski bucharne.

So si palal

Educacija si la pherdo fatsi dela antrego trajo. Anglunes, ando angluni ŝkola, profundoski ŝkola aj gymnasie te avel sa jekh fjalo sar si adzes. Sa gado zindo ta avel ando Skellefteå sar si ando Svedo. Sar azukeras te barol o Skellefteå te avel sa jekh fjalo te avel inke maj trodno, atunci barol ke naj kompetensi aj chi avel lokalno. Kaj site avena le ŝkoli geografiskisko gor kaj si vazno, atunci si chansa kaj glati aj kaj studentori kaj baron opre khatar kaver gora te dikhen pe aj gadya site avel laŝo socialno buflo educacijako gora. Vi o dikhimos po ŝkolako kher si vazno sar te keren organicatija po kvalitatcija po educacija.

Maj angle ando trajo si pe phurengo educacija, fakultetori aj kaver ŝkolaki educacija. Sa le funkcija si vazno te phirel vorta o kompetenso. Po gymnasijalno educacija si vazno sa jekh po zanglimos kaj maj vuzo educacija si po chansa. Kana barol e komuna site avela konkurenso pa buchi site avela zoralo aj atunci si e educacija pa sa le levelo vazne kana dikhena xanci kompetens asar si adzes po realiteto.

Zantar khatar 2015. Fokus zal khatar manuŝeski prestatcija kaj inkludatcija kaj jekh laŝi struktura. Sa jekh fjalo, bucharne aj lungo trajosko ŝicharimos vazdel pe opre educacija aj bucharne prioriteto.

Amaro drom

Sa jekh fjalo educatcija kaj svako glata

Sa jekh fjalo si maj vazno po educatcija karing glatengo dikhimos. Gado si jekh zoralo zor po socialno aj lovengo buflimos po antrego khetanimos. Educatcija trubol te arisel svakones, vaj kultura vaj so si palal. Sar barol Skellefteå zanas sar te keras mit neve bucha aj neve kompetensori. Gado kerel chans kaj zanglimos aj kreativitatija.

Gado site keras:

- **Sar maj sigo aj lašarde droma karing glati aj studentori**
Sigo azutimos si vazno kaj svako glata te arisen opre pengo potencialcija aj o manušipe. Gado zindo kher, aktiviteto aj škola. Pe školaki gor kana parovel khatar angluni škola kaj profundoski škola, maškar profundoski levelo vaj khatar profundoski škola kaj gymnasie si defjal vazno.
- **Škola te avel po azutimos**
Škola si po than vaj virtuello klimato kaj zal po šicarimos. Škola si andre kniški, kaver materialo, azutimos aj azutimos kaj manuš. Kana haznis vi o moderno aj godo so aba zanas kerdol e škola buflo. Kana si univerelno drom pe kaver gora aj thana kaj šaj haznin chi trubol azutimos aj specialno azutimos.
- **Buchi kaj buflo educatcija mit laši kvalitatcija**
Po kollegialno struktura aj buchaki forma kerdol te buflo svako dzesako praktika. Gado šaj avel pala kaver bucharne ande komuna numa vi nationalno aj internationalno levelo. Gado tel chansa kaj jekh perspektivno kaj zoravol e educatcija aj zanglimos kaj glati, studentori aj phure te buflon ando zanglimos kana barol o foro Skellefteå.
- **Angluni škola aj škola si len plano sar te keren buchi te na avel segregatcija**
Kheresko segregatcija si pervo gor ke si segregatcija ando khetanimos. O geografisko than pe školi si vazno karing le glati pe soste azukereln len svako dzes.

Kompetenso te parudos aj neve gindori

Educatcijako lanso trubel te phirel vorta khatar le školi zi kaj universiteto numa te avel vi vramja pe hobby aj buchiako trajo. Pala laši buchi maškar pherdo universitetori si vušoro te keres educatcija ando Skellefteå aj vi pe kaver thana kruglom ande lumja. Te avel vušoro te paruves so si kaj trubol o buchiako šerotno vaj te si chiri zor ando Skellefteå te avel jekh lašo patreto kaj buflo o kompetenso pe tehara pe skeftori aj o foro.

Gado site keras:

- **Buchi ande jekh than mit fakulteto aj universiteto**

Stratecijaki buchi mit universiteto ande regiona aj pe kaver than trubol te barol. Educatcija aj rodejimos si centralno aj sa gadya le buchia kaj keras akana ando parudimos ando khetanimos. Buflo universitetako- aj fakultako educatcija si vazno kana si te avel sa jekh fjalo dikhimos.

- **Kana si phares ande struktura si droma ando narodosko trajo.**

Droma sar te alos ando trajo si pala zanglimos khatar le njamori, godola kaj si le manušes maj paše aj savendar normori. O pharimos trubol te alos save droma te dichol aj te avel pe chansa.

- **Buflo aj bari chansa po educatcija pala gymnasie.**

Bufli chansa po educatcija po gymnasie levelo trubol te barol inke maj but aj te avel flexibelno educatcija pala gymnasie. E buchi maškar educatcija manuš aj privatno, puterdo aj ideellno sektoro te šaj barol o manuš – maj dur angle site avela maj vušoro kaj šerotno te alon vorta manuš kaj site vorta kompetenso.

- **Educatcija te na avel xancol kompetenso**

Zanglimos po educatcija po xore buchia site vazdas opre aj site keras paše buchi po skefto aj o puterdo sektor. Chansa po educatcija si te akharen manušen po than aj khatar antrego lumja.

Zor po atrakcija po zanglimos

Globalno dikhimos, pe lungo vramja vi po puterdo aktagav aj skeftori aj te vazden opre manušen si trin vazne punktori te buflol o zanglimos. Skellefteås zorali buchi aj kaver phanglimata kerel kaj si pe energija kaj manušeski energija aj kreativitacija.

Gado site kerat:

- **Sar te barol o Campus Skellefteå**

Campus Skellefteå trubol te inkerel inovatcija, lašo rodejimos aj buflo zanglimos Gado kerat te avas šerotne karing rodejimos-, educatcija- aj inovatcija than po regionalno zor kaj dikhel o khetanimos aj so trubol le manušen kaj kerel te mangel maj but manuš te aven kaj amaro foro.

- **Attraheracija aj te inkerat o kompetenso**

Kana barol konkurrenso pa kompetencija. Kana si aktivno kompetencijako atrakcija zoravol e buchi mit le foroske raj si jekh khotor po kvalificacija po buchiaki zor khatar kaver gora khatar Svedo aj lumja.

- **Te avel lašo than po globalno atrakcijaki zor aj etabletcija pa vuchi educatcija pe skeftori maj angle.** Le skeftori kaj site avena maj angle si pe hazna te keren buchi paše kaste si vuchi educatcija aj buchiake šerotne. Vi maj vušoro barol aj buflol khatar neve ideori.

- **Innovatcija opral pa sektorori aj te keren buchi ande jekh than**

Buchi ande jekh than akademia, skeftori aj puterdo sektorori te avel zoralo kana si pa te buflol inovatcijake thana.

Buchako trajo aj te barol

Sado zeleno te buflol aj globalno paso

Sar kamas te buflol

Ando Skellefteå trubol te avel than vi pe buchia kaj si lumjake šerotne pe peski buchi aj lende kaj si vazno khotor kaj keren buchi ande than aj leverancija. Kombinacija kana barol konkurrencija kaj kana godi avel andre pe neve kompetensori, ideori aj perspektivo kerel te zoravol o manuŝipe po buflol.

Sado zeleno te buflol aj globalno paso

Te ŝaj keras innovacija aj pa zakonori te keren pe buchi ande jekh than te ŝaj vazdel pe opre, vi lokalno aj vi po globalno gav. Le buchi te aven sa jekh fjalo, inkludacija aj das len e chansa ande pengi buchi te barol vi kaj o narodo aj le manuŝ kaj aven khatar kaver thema.

Skellefteå trubol te avel than ke site avela kana godi attraheracija po etabletcija aj pa love, nais pala jekh lungo vramjaki sar te buflol sar jekh zorali vorba.

Zantar khatar 2015. Dikhimos buflila khatar regionalno arena kaj o globalno, kaj butivar phirel vast vastestar karing o buflimos. Numa vazdas opre sar ame buflaras o skefto te ŝaj buflol.

So si palal

Si khatar jekh gor ando Skellefteå kaj si po dujto vast jekh positiona kaj arislam maŝkaral ande jekh nevo industrialcija khatar Svedo aj Evropa. Buflimos si la laŝo dikhimos kaj phirel opral e vramja. Numa trubol zor pa te avel sa jekh fjalo, pa love aj pa konkurrencijaki infrastruktura maladon pe ande jekh than aj te avel vorta aj azutimasko systemo kaj ŝeftarija te buflol po globalno dikhimos.

O maj zoralo makro dikhimos si so trubol kana paruves o dikhimos. Gado kerda ke amare phanglimata si maj bare akana so sas kaj sar te barol o foro.

Amaro drom

Diversifieratcija pe balame aj inkludatcija pe buchia

Intresno po Skellefteå si lašardo khatar lumjake šerotne vi ande industrija aj ando azutimasko sektor kaj barol. O pozitivno balamengo buflimos kerdila ke pherdo organisatcija lene bare pasori angelmosa.

Buflimos khatar le šeftori lašaren dynamika aj te kamen jekh šeftosko traj kaj phirel mišto, khote kaj barol numa vi po kreativcija aj kulturako buflimos. Godo lašarel jekh buflimos maškar sa le balame kaj butol o narodo kaj si pe hazna. Jekh sa jekh fjalo aj inkludatcija pe sa le buchia te avel laši buchiaki klimata aj bufli buchi ande jekh than kavre bucharne te šaj aven kaver manuš pe antrego lumja.

Gado site keras:

- **Buflo aj puterdo klimata po etablingo vi kaj narodo aj buchia**
Amari buchiako etableringo boldel pe kaj buchia aj kaj narodo kaj kamen te len o paso kaj buchia. Buflo dikhimos aj te avel puterdo te avel zorali vorba te arisen vi po zanglimos aj inkludatcija.
- **Proaktivno buchi po etableringo kaj zorarel thanesko attraktivtacija.**
Buchia te kamen etableringo te aven kana godi. Specialno drom alondam te šaj avel po buflo zanglimos pe ekonomija, socialno aj ekologisko dikhimos.
- **Diversifierado struktura pe balame kerel zoraki attraktioncija aj kerel te barol.** Kana si buflo dikhimos kamas khatar o narodo aj neve balame te lašaren dynamika aj zor po trajo karing le balame.
- **Inkludatcija pe sa le buchia**
Antrego kompetencija te las sama pala late aj o narodo len azutimos te len inke maj but zanglimos aj te arisen po antrego potentialno.

Motoro po zeleno buflimos

Khate si te avel jekh khatar la lumjako zeleno lansori site avela. Zi khatar te len khatar e phuv, produktcija aj sar te boldel palpale kaj phuv. Skellefteå site avela jekh zeleno motoro aj jekh khatar le maj zorali zor kaj bufli buflimos ande Evropa, mit o punkto po nevi energija aj buflo systemo pe energija.

Te boldes kruglom e ekonomija si la baro potentialno te xansol sa godo so xas aj gadya xansol klimata- aj sa so romol pe. Vi le balame aj o puterdo sektor vi len vazno khotor ando parudimos aj trubol te butol e chansa kaj bufli investacija, neve balamenge modellori aj letriko.

Gado site keras:

- **Te las sama pala nevi teknika aj te avas sate te sumaven pe**
Amare sumajimata aj innovacija klimato si o punkto po zindimos maškar zanglimos, educacija, rodejimos aj innovacija. Godo vazdas opre innovacija, test aj oplementacija pe nevi teknika aj neve balamenge modellori kaj kamen buflo parudimos pe le balame aj khetanimos.
- **Buflimos pa šerotno po zanglimos kaj si pa buflimos**
Sar te huladol avri zanglimos aj kaver aktivitetori kaj lašarel o buflimos pa digitalno, dujto vastesko aj efektívno šefto- aj buchiako modello. Trubol te boldel pe vi kaj le balame och kaj o narodo.
- **Attraktcija po enteprenoro**
Ame kamas te aven manuš aj organizacija kaj kamen te keren penge suno chache pa o buflimos karing o khetanimos.
- **Zoralo lanso po kommersialno**
Buchi po rodejimos si lašardo vorta pe jekh idéa sar te arisen o than. Te šaj keras ande jekh than mit o kommersialno bucharne ande jekh than mit o regiona aj vi nationalno aj internationalno universitetori.
- **Patreto te barol pe regiona**
Kaj si amende jekh lašo aj progressívno patreto pa north Svedo barol amaro globalno zor pe atrakcija aj si chansa karing o regionalno trajo pe balame te buflol aj te barol.

Buchi ande jekh than zoravol aj kerel neve phanglimata

Skellefteå site avela jekh centrum ande regiona kaj si prinzardi po buflimos pe le balame aj sar barol. E lumja kruglom te avel kana godi paše – pe svako dzes kontakto mit pherdo buchia aj normalno buchi pe kaver phanglimata te šaj baron inke maj. Nais pala o narodo aj zoralo kompetens zakono kerdol maj vušoro le balamenge te arakhen vorta o paso te len inke maj but zanglimos.

Gado site keras:

- **Specialno organsatcijako dikhimos kaj si ferdi jekh ande lumja**
Educacija pe sa jekh fjalo dikhimos site lašaras pe soste ame azukeras
- **Neve phanglimata vi lokalnos ar globalno levelo.**
Pa sar nakhel opral sa le gindori kaj le balame aj godjaver phanglimata te vazden opre innovacija aj globalno konkurenciaski zor.
- **Azutimos te buflon balame aj innovacija**
Azutimos po innovacija kaj si la fokus vi pe socialno innovacija sar kommersialseringo aj internationliseringo pe neve gindori trubon te zoravon.

Droma, transporto aj te aves digitalno opre Paše kaj dzes aj kaj lumja

Paše kaj dzes aj kaj lumja

Sar kamas te buflol

Kana si inkludatcija aj si infra struktura dikhes so trubol pe mobiliteto, maj butol kana trades aj transporto. Khatar jekh lašo zorali teknika aj buflo alojimaske droma kerdam ame ande jekh than te avel vušoro te trades, vaj trades andre ande komuna, khere vaj kaver foro si andre aj kon kamel te tradel. Khatar sa le transportori kaj keren buchi ande jekh than ke si lašo lašardo phanglo ande regiona aj pe antrego lumja aj lašaras zoralo konkurrenso pozitivno le manušeske- aj po materialo transporto.

So si palal

Te boldes lašo drom aj transporto si pe hazna pe ekonomija, socialno aj ekologitsko dimensiona. Socialno trubola te lašaras te avel sa jekh fjalo aj sa jekh fjalo ando khetanimos – kaj si pe hazna po manušesko sastimos.

Godo si vi e chaja ando buflimos kana vi le balame aj o narodo barol. Infra struktura aj distanso kaj nakhel opral teknika trubol te buflol pe sa jekh hango mit o khetanimos svako khotor te šaj azutinas te barol te kamen, inkludatcija aj trajosko pusselo te malavel sa ande jekh than.

Numa sa le processori te buflol aj lašaras infra struktura pe lungo vramja aj khotora pe sode regletcija. Skellefteå trubl la divan osar te len sama o buflimos. Numa mušaj te arakhas le balamen so trubol len aj te butol materialoko transporto, kaj le parashodo aj dzedzes si la vazno khotor ande buchi.

Zantar khatar 2015. Ame vazdas opre mobiliteto, te barol fokus po materialosko transporto o phanglimos maškar pherdo fjalori sar te tradel o manuš. Amaro drom si te buflol o zanglimos po systemo po transporto kana zanas ke barol o narodo, so trubol pe jekh buflo parudimos. E vorba buflimos puterdol pe trin dikhimos, kaj specialno socialno buflimos si fokus po narodosko sastimos kana barol.

Amaro drom

Vušoro aj te avel svako dzesengo drom

Trubol te avel vušoro aj mišto te trades ande Skellefteå. Vaj te san pe gava, avral o foro vaj andre ando foro.

Kana puterdol le problemori po kollektivno trafiko sar pe volitza-aj ciklako trafiko varta lašardo kerdol maj vušoro kaj svako manuš te len peski obligatcija pe klimato, vramja aj sastimos. Sar te lašaras o trafiko si pala o perspektivno pe antrego drom aj trubol te buflol te šaj buflol te kerdon svako zene andre ando inkludatcija te šaj dikhas sar phiren sa le droma.

Gado site keras:

- **Te avel kollektivno trafiko kaj si xanci te na romol pe e klimata**
O tradejimos trubol te buflol. Kollektivno trafiko si vazno kana si pa te avel vušoro te trades palpale aj angle aj te lašaras te avel sa jekh fjalo chansa te trajis, te keres buchi aj te phires ande škola pe antrego komuna.
- **Te barol e volitza-aj ciklako trafiko**
Volitzako-aj ciklako trafiko si o profundo po buflimos, numa khate si vi hulado te avel sa jekh fjalo aj inkudatcija si vazno kaj Skellefteå te buflol.
- **Vušoro aj mišto te trades matora aj te xancol te na romol pe e klimata**
Le droma ando Skellefteå trubon te aven lašarde ke barol o narodo ande jekh komuna kaj barol. Atunci biril svako tradejimos la matorasa te avel vušoro aj mišto.

Digitalno infra struktura kaj vušoril o dzes

Trubonas te hazninas e nevi teknik asar te keren po khetanimasko servico aj thana te dikhen pe te barol inka maj but zene te maladon pe. Numa vi te lašaren digitalno infra struktura vi le manuŝeske aj kaj le balame te arisen vušoro kaj pengo ŝefto, manuŝen aj narodo.

Gado site keras:

- **Nevo laŝardo services buflimos**

Puterde buchi kaj troman te phiren maj angle kana si pe nevi teknika aj digitalno zanglimos te kerdol maj ŝugoro aj sar te haznis vušoro po service buflimos. Te ŝaj kerdol ando fugo, inovatcija, buflo aj efektívno po resurso.

- **Narodo aj buchia te aven opre digitalno**

Digitalno infra struktura po inkludatcija aj si zindo pe sa o narodo aj le buchia kruglom antrego Skellefteå. Gado si te kerdol ŝugoro aj te buflo o konkurrenso aj e zor pe atrakcija.

- **Jekh inkludatcija sar te avel**

E buchi maŝkar o narodosko khetanimos, puterdo aj privatno sektor trubol te phirel opral pe godola kaj naj len zanglimos aj te avel lenge vušoro te haznin digitalno azutimos aj service.

Buflimos aj te lašaren o trafikako zakono

Te buflimos o punkto aj sar te traden po dzedzes, parachodori, trafiko aj avjono kaj si phangle kaj Skellefteå te aven maj paše e lumja. Khatar e komuna transporto po materialo pe funktionelno aj phangle droma aj te avel vušoro te paruves maškar pherdo fjalori transportori.

Gado site keras:

- **Buflaras o plano aj e buchi kaj laše tradejimata aj transporto.**

Te avel antrego dikhimos aj gindo buflo te lašaras e infra struktura aj te lašaras systemo po zoraki konkurrensa aj buflo drom aj transporto.

- **Effektivno transporto po dzedzes kana barol e regiona**

Effektivno transporto po dzedzes si jekh mušaj te avel jekh chansa pe jekh maj bari regiona, te traden svako dzes aj te avas sugoro le šeftori te inkeren buflo transporto.

- **Effektivno aj lašo mareako transporto**

Skellefteå trubol inke te barol te malavas mit o nevo zanglimos kaj teknika kaj si pe marea aj maj butol o internationalno transporto.

- **Offensivno punkto po zanglimos pe trafika po avjono**

Skellefteå site aven innovacija šerotne maškar zanglimos pe trafika po avjono aj te zumaven te aven le maj laše avjonori.

Sar keras e buchi aj sar keras kana getol

Antrego Skellefteå azutin te lašaren e strategija. Amaro dikhimos – sar keras buchi, sar parugas aj sar keras buchi ande jekh than – godo si o profundo te parugas, chi dikhas kon avela kaj azutil. Kaj komunaki organisatcija si gado strategija jekh integratcija sar jekh khotor ande buchi von kaj purochin aj kaj le šerotne.

Komunaki bare punktori si anzarde pe strategija, aj pe duj sektoriellno problemo kaj Skellefteå buflimos sar kaj komunako šerotno (KF) kaj si leske vazno te dikhel opral kana vo si šerotno. Khatar godola puronchil o KF le buchia aj save drom pe komunaki regiona aj buchi.

Te dikhen kana getol e strategija site avela po analyso po thanesko buflimos khatar le štar strategijaki gora. Skellefteå komuna lel pe peste svako berš te len muzura aj te inkeren divano mit o khetanimos sar buflol aj dikhen so si kaj trubon te keren te šaj lašaren e strategija.

Revidatcija

Skellefteå komuna si len obligatcija te purochin opral pa e buchi aj eventualno te vorton jekh data pe svako mandako perioda. Ande jekh than keren von godo te buflaren o dikhimos. Ande buchi keras inke maj zorali dikhimos sar barol o buflimos ande svako gor ande strategija. Buchi si lašardo te avel ambitcija te phanden aj te avel inspiratcija ande jekh processo kaj si po puterdo aj divano. Komunako šerotno alol save buchia kaj site keren.